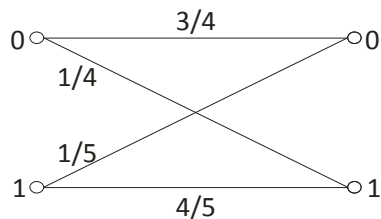

1. Neka je BC kanal predstavljen grafom

Odrediti sve vjerovatnoće (vjerovatnoću izlaznih simbola, uslovne vjerovatnoće i združene vjerovatnoće) ako je vjerovatnoća pojave jedinice na ulazu kanala jednaka $\frac{1}{4}$.

Rješenje:

Ulazni simboli su $X_1 = 0$ i $X_2 = 1$. Vjerovatnoća njihovog pojavljivanja na ulazu kanala je:

$$P(X_1) = 1 - P(X_2) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}, P(X_2) = \frac{1}{4}$$

Simboli na izlazu iz kanala su: $Y_1 = 0$ i $Y_2 = 1$

Kanalna matrica je:

$$P = \begin{bmatrix} P(Y_1 | X_1) & P(Y_2 | X_1) \\ P(Y_1 | X_2) & P(Y_2 | X_2) \end{bmatrix}_{2 \times 2} = \begin{bmatrix} \frac{3}{4} & \frac{1}{4} \\ \frac{1}{5} & \frac{4}{5} \end{bmatrix}_{2 \times 2}$$

$$P(Y_1) = \sum_{i=1}^2 P(X_i) \cdot P(Y_1 | X_i)$$

$$p(Y_1) = P(X_1) \cdot P(Y_1 | X_1) + P(X_2) \cdot P(Y_1 | X_2) = \frac{3}{4} \cdot \frac{3}{4} + \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{5} = \frac{9}{16} + \frac{1}{20} = \frac{45 + 4}{80} = \frac{49}{80}$$

$$P(Y_2) = \sum_{i=1}^2 P(X_i) \cdot P(Y_2 | X_i)$$

$$P(Y_2) = P(X_1) \cdot P(Y_2 | X_1) + P(X_2) \cdot P(Y_2 | X_2) = \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{4} + \frac{1}{4} \cdot \frac{4}{5} = \frac{3}{16} + \frac{4}{20} = \frac{15 + 16}{80} = \frac{31}{80}$$

Vjerovatnoće izlaznih simbola su $P(Y_1) = P(0) = \frac{49}{80}$ i $P(Y_2) = P(1) = \frac{31}{80}$

Zbir ovih vjerovatnoća mora biti jednak 1.

Aposteriorne vjerovatnoće su:

$$P(X_1 | Y_1) = \frac{P(X_1) \cdot p(Y_1 | X_1)}{P(Y_1)} = \frac{\frac{3}{4} \cdot \frac{3}{4}}{\frac{49}{80}} = \frac{\frac{9}{16}}{\frac{49}{80}} = \frac{45}{49}$$

$$P(X_2 | Y_2) = \frac{P(X_2) \cdot p(Y_2 | X_2)}{P(Y_2)} = \frac{\frac{1}{4} \cdot \frac{4}{5}}{\frac{31}{80}} = \frac{\frac{20}{31}}{\frac{31}{80}} = \frac{16}{31}$$

Iz uslova da je: $P(X_1 | Y_1) + P(X_2 | Y_1) = 1$ slijedi:

$$P(X_2 | Y_1) = 1 - P(X_1 | Y_1) = 1 - \frac{45}{49} = \frac{4}{49}$$

i $P(X_1 | Y_2) + P(X_2 | Y_2) = 1$ slijedi da je:

$$P(X_1 | Y_2) = 1 - P(X_2 | Y_2) = 1 - \frac{16}{31} = \frac{15}{31}$$

Združene vjerovatnoće su:

$$P(X_1, Y_1) = P(X_1) \cdot p(Y_1 | X_1) = \frac{3}{4} \cdot \frac{3}{4} = \frac{9}{16}$$

$$P(X_2, Y_2) = P(X_2) \cdot p(Y_2 | X_2) = \frac{1}{4} \cdot \frac{4}{5} = \frac{1}{5}$$

$$P(X_1, Y_2) = P(X_1) \cdot p(Y_2 | X_1) = \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{4} = \frac{3}{16}$$

$$P(X_2, Y_1) = P(X_2) \cdot p(Y_1 | X_2) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{5} = \frac{1}{20}$$

Provjera: zbir ovih vjerovatnoća mora biti jednak jedinici.

2. Dat je pravougaoni kod (9, 4)

a) Izvršiti kodiranje poruke **1001** pomoću generišuće matrice. Bitove parnosti postaviti na poslednjim pozicijama u kodu.

b) Izvršiti dekodiranje poruke **110111110** pomoću kontrolne matrice

Rješenje:

a) Generišuća matrica pravougaonog koda (9, 4) ako se bitovi parnosti postavljaju na poslednjim pozicijama u kodu je dimenzija 4×9 :

$$G = \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right]_{4 \times 9}$$

i_1	i_2	c_1
i_3	i_4	c_2
c_3	c_4	c_5

c_1 - kontroliše i_1 i i_2

c_2 - kontroliše i_3 i i_4

c_3 - kontroliše i_1 i i_3

c_4 - kontroliše i_2 i i_4

Paritetna matrica je:

$$P = \left[\begin{array}{cccc} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right]_{4 \times 5}$$

$$i \cdot G = C = [1 \ 0 \ 0 \ 1]_{1 \times 4} \cdot \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right]_{4 \times 9} = [1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0]_{1 \times 9}$$

Kodirana poruka je **100111110**

$$b) \quad C \cdot H^T = S \quad H = [P^T \mid I_m]_{(n-k) \times n}$$

$$[1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0]_{1 \times 9} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}_{9 \times 5} = [1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 1]_{1 \times 5}$$

došlo je do greške pri prenosu na poziciji 2. (druga kolona kontrolne matrice)

$$H = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}_{5 \times 9}$$

$i_1 \quad i_2 \quad i_3 \quad i_4$

Dekodirana riječ je: **1001**

3. Poruku **1001** kodirati Hemingovim kodom (7, 4).

Hemingov kod neka bude:

a) bitove parnosti dodati na poslednjim pozicijama

b) sa pravilnim binarnim rasporedom bitova

Rješenje:

$$a) \quad i \cdot G = C \quad G = [I \mid P]_{4 \times 7} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

c_1 – kontrolni bitovi i_1, i_2 i i_4

c_2 – kontroliše bitove i_1, i_3 i i_4

c_3 – kontroliše bitove i_2, i_3 i i_4

$$C = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}_{1 \times 4} \left[\begin{array}{cccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{array} \right]_{4 \times 7} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}_{1 \times 7}$$

b) $i \cdot G = C$

$$C = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}_{1 \times 4} \left[\begin{array}{ccccccc} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right]_{4 \times 7} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}_{1 \times 7}$$

4. Izvršiti dekodiranje poruke **1011001** pomoću kontrolne matrice Hemingovog koda

(7, 4) sa pravilnim binarnim rasporedom bitova.

Rješenje:

$$C \cdot H^T = S$$

$$H = \left. \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \right\}_{3 \times 7} \text{ kontrolna matrica za dati kod}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}_{1 \times 7} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}_{7 \times 3} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}_{1 \times 3}$$

↓

Sindrom ukazuje na 1. kolonu kontrolne matrice, što znači da je došlo do greške na poziciji 1

Poslije ispravljanja greške imamo poruku

0011001

Kada se uklone kontrolni biti (1. 2. i 4. pozicija) imamo poruku:

1001

5. Vjerovatnoća pojave nule na ulazu kaskadne veze dva BC kanala je 0.35. Ako je vjerovatnoća uspješnog prenosa jedinice u kanalu 0.60, a vjerovatnoća uspješnog prenosa nule 0.75, odrediti:

- Nacrtati graf kanala i napisati kanalnu matricu
- Odrediti sve vjerovatnoće (vjerovatnoće izlaznih simbola, aposteriorne vjerovatnoće i združene vjerovatnoće)
- Odrediti apriorne entropije ulazne i izlazne liste

Rješenje:

- Vjerovatnoća uspješnog prenosa jedinice je 0.60 tj:

$$P(1|1) = P(Y_2 | X_2) = 0.60 \text{ , slijedi da je}$$

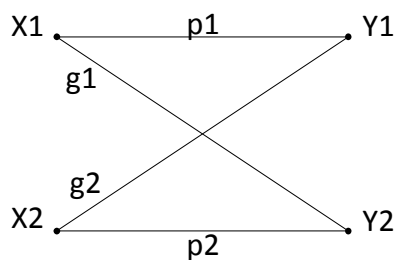
$$P(0|1) = P(Y_1 | X_2) = 1 - 0.60 = 0.40 \text{ .}$$

Vjerovatnoća uspješnog prenosa nule je 0.75 tj:

$$P(0|0) = P(Y_1 | X_1) = 0.75 \text{ , slijedi da je}$$

$$P(1|0) = P(Y_2 | X_1) = 1 - 0.75 = 0.25 \text{ .}$$

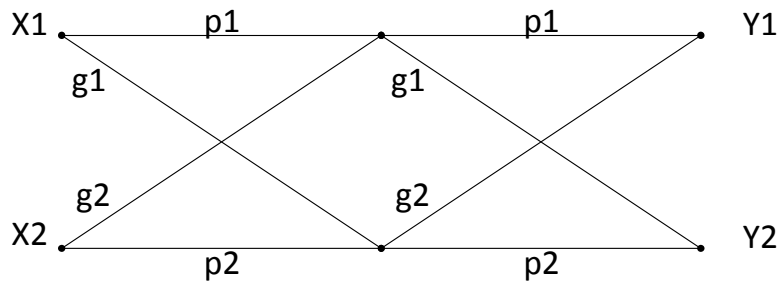
Graf jednog BC kanala je:

Kanalna matrica jednog BC kanala je:

$$P = \begin{bmatrix} P(Y_1 | X_1) & P(Y_2 | X_1) \\ P(Y_1 | X_2) & P(Y_2 | X_2) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} p_1 & g_1 \\ g_2 & p_2 \end{bmatrix}$$

Graf dva kaskadno vezana BC kanala je:

Kanalna matrica dva kaskadno vezana BC kanala je:

$$P = \begin{bmatrix} P(Y_1 | X_1) & P(Y_2 | X_1) \\ P(Y_1 | X_2) & P(Y_2 | X_2) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} p_1^2 + g_1 g_2 & p_1 g_1 + g_1 p_2 \\ g_2 p_1 + p_2 g_2 & p_2^2 + g_2 g_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.6625 & 0.3375 \\ 0.54 & 0.46 \end{bmatrix}$$

Kako je zadatkom definisano da je

$$P(X_1) = P(0) = 0,35 \text{ , slijedi da je}$$

$$P(X_2) = P(1) = 1 - P(X_1) = 1 - 0.35 = 0.65$$

b) Vjerovatnoće:

1. Vjerovatnoće izlaznih signala

$$P(Y_1) = P(X_1)P(Y_1 | X_1) + P(X_2)P(Y_1 | X_2)$$

$$P(Y_1) = 0.35 * 0.6625 + 0.65 * 0.54 = 0.5828$$

$$P(Y_2) = P(X_1)P(Y_2 | X_1) + P(X_2)P(Y_2 | X_2)$$

$$P(Y_2) = 0.35 * 0.3375 + 0.65 * 0.46 = 0.4171$$

2. Aposteriorne vjerovatnoće

$$P(X_1 | Y_1) = \frac{P(X_1)P(Y_1 | X_1)}{P(Y_1)} = \frac{0.35 * 0.6625}{0.5828} = 0.3978$$

$$P(X_2 | Y_1) = 1 - P(X_1 | Y_1) = 1 - 0.3978 = 0.6022$$

$$P(X_2 | Y_2) = \frac{P(X_2)P(Y_2 | X_2)}{P(Y_2)} = \frac{0.65 * 0.46}{0.4171} = 0.7168$$

$$P(X_1 | Y_2) = 1 - P(X_2 | Y_2) = 1 - 0.7168 = 0.2832$$

3. Združene vjerovatnoće

$$P(X_1, Y_1) = P(X_1)P(Y_1 | X_1) = 0.35 * 0.6625 = 0.2318$$

$$P(X_2, Y_2) = P(X_2)P(Y_2 | X_2) = 0.65 * 0.46 = 0.299$$

$$P(X_1, Y_2) = P(X_1)P(Y_2 | X_1) = 0.35 * 0.3375 = 0.1181$$

$$P(X_2, Y_1) = P(X_2)P(Y_1 | X_2) = 0.65 * 0.54 = 0.351$$

c) Apriorne entropije

Ulazna lista:

$$H(X) = \sum_{i=1}^r P(X_i) \log_2 \left(\frac{1}{P(X_i)} \right) = P(X_1) \log_2 \frac{1}{P(X_1)} + P(X_2) \log_2 \frac{1}{P(X_2)}$$

$$H(X) = 0.35 * \log_2 \frac{1}{0.35} + 0.65 * \log_2 \frac{1}{0.65} = 0.9341$$

Izlazna lista:

$$H(Y) = \sum_{j=1}^s P(Y_j) \log_2 \left(\frac{1}{P(Y_j)} \right) = P(Y_1) \log_2 \frac{1}{P(Y_1)} + P(Y_2) \log_2 \frac{1}{P(Y_2)}$$

$$H(Y) = 0.5828 * \log_2 \frac{1}{0.5828} + 0.4171 * \log_2 \frac{1}{0.4171} = 0.9801$$